

թեամբ ու 12-18 բթաչափ բարձրութեամբ : Ա երջը ծառին վարի կողմը բնոյն վրայ խոռոշ մը կը բանան բաւական մեծութեամբ, և ետքը նբթաչափ բարձրութեամբ ու 4 լայնութեամբ և միջակ խորութեամբ քերթելով ծառը, անկից կը սկսի վազել խէժը : Իայց ամեն շաբաթ այս հարուածը նորոգելու է՝ քերթուածքին բարձրութիւնը աւելցրնելով, և ոչ երբէք լայնութիւնը . այս ըսած բարձրութիւննիս ինչուան 12-14 ոտք կրնայ երթալ, որն որ եօթը ութը տարի կը քշէ : Ի՞ն ատեն դարձեալ կը քերթուի ծառը, բայց նայելու է որ առջի քերթուածքին զուգահեռական ու զրեթէ յարակից ըլլայ : Ի՞ս կերպով՝ կարգաւ ծառին չորս կողմը կը քերթուի, որով խել մը տարիներու միջոց՝ մի և նոյն ծառէն միակերպ խէժ կ'առնուի :

Երբ անտառի մը մէջ բեկեկնոյ ծառերը խիստ բազմաթիւ են, ան ծառերն որ շուտով կ'ուզես վերցրնել՝ չորս կողմէն միանգամայն քերթելու է, ու իւրաքանչիւր տարի աս քերթուածքը իրեք անգամ սովորականէն աւելի երկրնցընելու է : Ի՞ս խէժ հանելու գործողութիւնը մայիսի կը սկսի, ու ինչուան սեպտեմբեր կը տեսէ : Ի՞նչափ աւելի առատ կը վազէ խէժը, որչափ որ օդերը աւելի տաք անցնին և կամ որչափ որ ծառը աւելի արեւու դիմաց ըլլայ :

Զիւթը, որ խիժային, հեղուկ ու սեխ զարնող նիւթ մըն է՝ հին բեկեկնիները թեթե կերպովու աստիճանաբար այրելով կը հանուի : Դարձեալ ծառին արմատներէն ալ կ'ելլայ ձիւթը, և աւելի աղէկ տեսակ է, նմանապէս աւելի առատ ալ : Երբոր փայտը կամ արմատները մանր կը ջարդուի, մասնաւոր կերպով շինուած փուռերու մէջ կը դրնեն զանոնք . ու հողակոշտով ծածկելով վրանին՝ կրակ կու տան : Պ երմութիւնը գուրս հանել կու տայ զձիւթը խողովակներու ձեռքով, որոնցմէ մասնաւոր շտեմարաններու մէջ կ'իջնայ : Զիւթին աղէկ տեսակը՝ աւելի սեխ զարկած պէտք է ըլլայ, քան թէ բո-

լորովին սե, ու ամենեին ջրային մասունք պիտի չունենայ . սաստիկ սե ձիւթը՝ այրած է :

Այժմ ծառին ցեղին մէջ կը տեսնես բնութեան բարձրագոյն ծառերը . Կարէջիոյ ըսուած սոճին երթեմն ինչուան 150 ոտք բարձրութիւն կ'ունենայ, ու իր բունը ինչուան 24 ոտք շրջապատ : Ուէյլուկ սոճին՝ Վիացեալ՝ Կահանգաց մէջ 180 ոտք բարձրութեան կը հասնի : Խակ Արտ-Գարիտ ըսուած տեսակը, որ Վիլիի մէջ կը գտնուի, 260 ոտք բարձրութեան կը հանէ իր գագաթը : Վաս սոճիները հարիւրաւոր տարիներէ ետքը ան աստիճանի բարձրութեան կ'ելլան . և այն է զարմանալին՝ որ ասծառերուն որոշ տարիիքը կրնայ գիտցուիլ, որովհետեւ ամեն տարի կարգ մը շիւղ կ'արձըկեն :

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ

Լորտ Պայրըն հռչակաւոր բանասաեղծը իր գըրուածքները Մըրրի ապագրապետին տպել կուար, որն որ քերթովին բանաստեղծութիւններուն մեծ յարգին համեմատ՝ բարձր գնով կ'առնէր զանոնք : Հետեւեալ ցուցակին մէջ կը տեսնեն ընթերցողք իր քանի մը քերթութեանցը համար Պայրընի առած ստակը :

Տարին:

1812 Պանդխտութիւն Արոլտի, Երդ

Ա և Բ	600 սգեռլ.
1813 Կեաւուր	525 —
1813 Ամուսին Ապիասի	525 —
1814 Հւ	525 —
1814 Լարա	525 —
1816 Պաշարումն Կորնթոսի	700 —
1816 Բարիզինա	525 —
1816 Պանդխտութեն Արոլտի, Երդ Գ	1575 —
1816 Բանատարգել. Շիլոնի	525 —
1817 Սանֆրեափ	345 —
1817 Տրաունջ Դասացի	345 —
1818 Պէփիոյ	525 —
1818 Պանդխտութեն Արոլտի, Երդ Դ	2100 —
1819 Մազեփփա	525 —
1819 Տոն Ժուան . Երդ Ա և Բ	1525 —
1820 Տոն Ժուան . Երդ Գ, Դ և Ե	1525 —
1820 Դուքսն Վենետիոյ	1050 —
1821 Սարդանաբաղ, Կայէն, Երկու Ֆոսգարեանք	1100 —
1822 Վէռնէր, Զառագէմն, Երկինք և Երկիր, և այլն	3885 —
Խառնուրդք	450

Բովանդակութիւնը 19,340 սգեռլ.

